

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2022,

kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění zákona č. 131/2015 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 199/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 26/2016 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 195/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 302/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 66/2017 Sb., zákona č. 144/2017 Sb., zákona č. 150/2017 Sb., zákona č. 205/2017 Sb., zákona č. 335/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 35/2019 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 178/2019 Sb., zákona č. 205/2020 Sb., zákona č. 285/2020 Sb., zákona č. 484/2020 Sb., zákona č. 218/2021 Sb., zákona č. 251/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb. a zákona č. 284/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 9 odst. 2 písm. a), § 9 odst. 8, § 156a odst. 3 a příloze č. 2 ve sloupci „Představený“ se slova „náměstek pro řízení“ nahrazují slovy „vrchní ředitel“.
2. V § 9 odst. 7, § 15 odst. 1, § 51 odst. 1, nadpisu § 55, § 57 odst. 2, § 94 odst. 2, § 156 odst. 4 a příloze č. 2 ve sloupci „Představený“ se slova „náměstka pro řízení“ nahrazují slovy „vrchního ředitele“.
3. V § 9 se na konci textu odstavce 8 doplňují slova „; přitom se považuje za náměstka člena vlády“.
4. V § 10 odst. 1 písm. a) se slova „náměstkovi ministra vnitra pro státní službu (dále jen „náměstek pro státní službu“)“ nahrazují slovy „nejvyššímu státnímu tajemníkovi“.
5. V § 10 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 4, § 12 odst. 5 až 7, § 13 odst. 4, § 53 odst. 2, § 54 odst. 1, § 77 odst. 4, § 85 odst. 2, § 88 odst. 2, § 156 odst. 5, § 156a odst. 3, § 162 odst. 4 písm. a) a příloze č. 2 ve sloupci „Představený“ se slova „náměstek pro státní službu“ nahrazují slovy „nejvyšší státní tajemník“.
6. V § 11 odst. 5, § 12 odst. 5, § 13 odst. 5 a 7 a § 60 odst. 3 se slova „Náměstek pro státní službu“ nahrazují slovy „Nejvyšší státní tajemník“.
7. V § 12 odst. 1, § 17 odst. 2, § 53 odst. 2, § 60 odst. 3 a § 156 odst. 2 se slova „náměstkem pro státní službu“ nahrazují slovy „nejvyšším státním tajemníkem“.
8. V § 12 odst. 5 a 7, § 13 odst. 6, § 35 odst. 4, § 51 odst. 1, nadpisu § 52, § 54 odst. 2, § 56,

§ 60 odst. 3, § 77 odst. 5, § 94 odst. 1, § 152 odst. 1, § 156 odst. 6 a § 163 se slova „náměstka pro státní službu“ nahrazují slovy „nejvyššího státního tajemníka“.

9. V § 13 odst. 2 se slova „náměstkovi pro státní službu“ nahrazují slovy „nejvyššímu státnímu tajemníkovi“.
10. V § 24 odst. 5 se slova „§ 51 odst. 5 nebo 6,“ zrušují, slovo „nebo“ se nahrazuje čárkou a za číslo „70“ se vkládají slova „nebo § 75 odst. 2“.
11. V § 24 se na konci odstavce 6 doplňuje věta „Výběrové řízení se zpravidla dokončí do 60 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podávání žádostí.“.
12. V § 24 se za odstavec 7 vkládá nový odstavec 8, který zní:

„(8) Nejvyšší státní tajemník stanoví služebním předpisem rozsah údajů o služebním místě, které má být na základě výběrového řízení obsazeno, podle odstavce 7 písm. b) a další údaje, které musí obsahovat oznámení o vyhlášení výběrového řízení nebo které musí služební orgán zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, zejména

- a) popis činností, jejichž výkon se na služebním místě požaduje,
- b) obvyklou výši jednotlivých složek platu státních zaměstnanců vykonávajících stejnou službu nebo službu stejné hodnoty a
- c) podmínky výkonu služby.“.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 9.

13. V § 24 se doplňují odstavce 10 a 11, které znějí:

„(10) Lhůta pro podávání žádostí podle odstavců 3 a 4 nesmí být kratší než 7 dnů, zmeškání lhůty pro podávání žádostí nelze prominout a po uplynutí lhůty pro podávání žádostí se nepřipouští změna žádosti. Lhůta pro podávání žádostí podle odstavců 3 a 4 je zachována, je-li žádost nejpozději posledního dne lhůty doručena služebnímu orgánu. Nahlížet do spisu ve věci výběrového řízení lze až po uplynutí lhůty pro podávání žádostí.

(11) Pokud se písemnosti ve výběrovém řízení nedoručují žadateli na místě nebo do datové schránky, doručují se na elektronickou adresu, kterou je žadatel, který nemá zřízení datovou schránku, povinen sdělit v žádosti. Je-li písemnost doručována do datové schránky a nepřihlásí-li se do datové schránky osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodané písemnosti, ve lhůtě 3 dnů ode dne, kdy byla písemnost dodána do datové schránky, považuje se tato písemnost za doručenou posledním dnem této lhůty. Písemnost doručovaná žadateli na elektronickou adresu je doručena třetím dnem ode dne, kdy byla odeslána, pokud se datová zpráva nevrátila jako nedoručitelná. Pokud nebylo možné písemnost doručit, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, učiní se neprodleně další pokus o její doručení; bude-li další pokus o doručení neúspěšný, doručí se písemnost jiným vhodným způsobem; v takovém případě platí, že písemnost je doručena třetím dnem ode dne, kdy byla odeslána. Poučení o způsobech a účincích doručování ve výběrovém řízení se uvede v oznámení o vyhlášení výběrového řízení.“.

14. V § 26 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Žadatel dále k žádosti přiloží životopis, ve kterém uvede údaje o dosavadní praxi a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se služebního místa, jehož se výběrové řízení týká.“.

15. V § 27 odst. 1 se za slovo „předpoklady“ vkládají slova „stanovené zákonem“ a za slova „požadavky podle § 25“ se vkládá text „odst. 4 a 5“.

16. V § 27 odst. 2 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo je podána opožděně“.

17. V § 27 odst. 2 písm. c) se za slovo „předpoklady“ vkládají slova „stanovené zákonem“, za slova „požadavky podle § 25“ se vkládá text „odst. 4 a 5“ a za slova „s výjimkou“ se vkládají slova „požadavku podle“.

18. V § 27 odst. 4 se číslo „10“ nahrazuje číslem „5“ a slova „nejméně s 5“ se nahrazují slovy „nejméně s 3“.

19. V § 27 odstavce 5 a 6 znějí:

„(5) Pokud se žadatel z účasti na pohovoru náležitě omluví, může výběrová komise s žadatelem na jeho požádání pohovor provést v náhradním termínu pouze se souhlasem služebního orgánu, který souhlas udělí, pokud provedení pohovoru v náhradním termínu nebrání řádnému plnění úkolů služebního úřadu. Služební orgán může stanovit, a tuto skutečnost uvede v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, že se pro výběrové řízení udělení souhlasu podle věty první vylučuje nebo že se jeho udělení nevyžaduje, popřípadě může stanovit, že se udělení souhlasu vyžaduje pouze, jde-li o žadatele, který se nemůže dostavit k pohovoru pro překážku na jeho vůli nezávislou, pro kterou není možné provést pohovor v takovém náhradním termínu, aby bylo možné výběrové řízení dokončit ve lhůtě uvedené v § 24 odst. 6; v takovém případě může výběrová komise se souhlasem služebního orgánu stanovit náhradní termín pohovoru po odpadnutí této překážky.

(6) Žadatel může z výběrového řízení kdykoli v jeho průběhu odstoupit. Nevyrozumí-li žadatel služební orgán nebo výběrovou komisi o odstoupení z výběrového řízení písemně, o odstoupení žadatele z výběrového řízení se učiní záznam do spisu. Platí, že žadatel z výběrového řízení odstoupil i tehdy, pokud

a) se nedostaví k pohovoru bez náležité omluvy,

b) se nedostaví k pohovoru, aniž by požádal o jeho provedení v náhradním termínu,

c) se nedostaví k pohovoru a služební orgán neudělil souhlas s jeho provedením v náhradním termínu nebo bylo udělení tohoto souhlasu vyloučeno,

d) se nedostaví k pohovoru v náhradním termínu,

e) v průběhu výběrového řízení ani na výzvu neposkytuje součinnost potřebnou k zajištění jeho účasti ve výběrovém řízení, nebo

f) je z jeho jednání jinak zřejmé, že již nemá zájem o účast ve výběrovém řízení.“.

20. V § 28 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Služební orgán může služebním předpisem stanovit jednací řád výběrových komisí jmenovaných ve služebním úřadu.“.

21. V § 28 odstavec 4 zní:

„(4) O průběhu a výsledku výběrového řízení se sepisuje protokol, do kterého se žadateli na jeho požádání umožní nahlédnout. Protokol obsahuje označení služebního orgánu, oboru služby a služebního místa, kterého se výběrové řízení týkalo, jména a příjmení členů výběrové komise, výsledek provedeného výběrového řízení v podobě abecedního seznamu žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli a byli vybráni jako nejvhodnější, pořadí dalších žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznamu žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli. Protokol musí dále obsahovat datum jeho vyhotovení a podpis všech členů výběrové komise.“.

22. Za § 28 se vkládají nové § 28a až 28c, které znějí:

„§ 28a

Jde-li o služební místo zařazené v 5. až 9. platové třídě s výjimkou služebního místa představeného, může služební orgán před vyhlášením výběrového řízení stanovit, že pohovor před výběrovou komisí se neprovádí; služební orgán tuto skutečnost uvede v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Za účelem posouzení vhodnosti žadatelů lze provést pohovor nebo písemnou zkoušku před bezprostředně nadřazeným představeným. Ve výběrovém řízení provedeném podle věty první a druhé vybere nejvhodnějšího žadatele služební orgán v dohodě s bezprostředně nadřazeným představeným z těch žadatelů, jejichž žádosti nebyly vyřazeny. Dohoda mezi služebním orgánem a bezprostředně nadřazeným představeným je písemná.

§ 28b

(1) Výběrové řízení se zruší, pokud

- a) nikdo nepodá žádost,
- b) žádosti všech žadatelů byly vyřazeny,
- c) všichni žadatelé z výběrového řízení odstoupili,
- d) žádný žadatel ve výběrovém řízení neuspěl, nebo
- e) služební orgán žádného žadatele postupem podle § 28 odst. 2 nebo 3 anebo podle § 28a nevybral.

(2) O zrušení výběrového řízení se učiní záznam do spisu.

§ 28c

Služební orgán bez zbytečného odkladu vyrozumí neúspěšné žadatele a úspěšné žadatele, o jejichž přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného anebo o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného služební orgán nerozhodl, o tom, že rozhodl

o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného anebo o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného jiného žadatele, anebo o tom, že výběrové řízení bylo zrušeno z důvodu uvedeného v § 28b odst. 1 písm. d) nebo e).“.

23. V § 42 odst. 1 se slova „vedoucího služebního úřadu, náměstka pro řízení sekce, ředitele sekce, ředitele odboru nebo“ zrušují a slovo „představeného“ se nahrazuje slovy „vedoucího oddělení“.
24. V § 42 odst. 2 se věta první nahrazuje větou „Státní zaměstnanec jmenovaný na služební místo nejvyššího státního tajemníka, státního tajemníka, personálního ředitele sekce pro státní službu, vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce, ředitele sekce nebo ředitele odboru, který byl přijat do služebního poměru na dobu určitou podle § 29 odst. 1, má po úspěšném vykonání úřednické zkoušky nárok na změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení a na jmenování na dosavadní služební místo nejvyššího státního tajemníka, státního tajemníka, personálního ředitele sekce pro státní službu, vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce, ředitele sekce nebo ředitele odboru na dobu určitou uvedenou v § 52 odst. 1, § 53 odst. 1, § 54 odst. 1, § 55 odst. 1, § 56 nebo v § 57 odst. 1, nebo na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení.“.
25. V § 51 odst. 1 se slovo „a“ nahrazuje čárkou a za slovo „službu“ se vkládají slova „a ředitele odboru“.
26. V § 51 odst. 3 se věta poslední zrušuje.
27. V § 51 se odstavce 4 až 6 zrušují.
28. V § 52 odst. 1 se slova „Náměstka pro státní službu“ nahrazují slovy „Nejvyššího státního tajemníka“ a věta poslední se zrušuje.
29. V § 52 odstavec 3 zní:

„(3) Výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která je státním občanem České republiky, dosáhla věku 40 let a v minulosti vykonávala nejméně po dobu 5 let činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 4 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.“.
30. V § 52 se odstavce 4 a 5 zrušují.
31. V § 53 odstavec 3 zní:

„(3) Výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která v minulosti vykonávala nejméně po dobu 4 let činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 3 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.“.
32. V § 53 se odstavce 4 a 5 zrušují.

33. V § 54 odst. 1 se slovo „neurčitou“ nahrazuje slovy „5 let“.

34. V § 54 odstavec 3 zní:

„(3) Výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která v minulosti vykonávala nejméně po dobu 4 let činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 3 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.“

35. V § 54 se odstavce 4 a 5 zrušují.

36. V § 55 odst. 1 se slova „Náměstka pro řízení“ nahrazují slovy „Vrchního ředitele“, za slovo „tajemník“ se vkládají slova „na dobu 5 let“ a za slovo „úřadu“ se vkládají slova „na dobu 5 let“.

37. V § 55 odstavec 3 zní:

„(3) Výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která v minulosti vykonávala nejméně po dobu 3 let činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 2 let ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.“

38. V § 55 se odstavce 4 a 5 zrušují.

39. V § 56 se na začátek vkládá věta „Personálního ředitele sekce pro státní službu jmenuje vláda na návrh předsedy vlády na dobu 5 let na základě výsledku výběrového řízení.“ a slova „a jmenování“ se zrušují.

40. V § 57 odst. 1 se za slovo „tajemník“ vkládají slova „na dobu 5 let“ a ve větě poslední se za slovo „řízení“ vkládají slova „na dobu 5 let“.

41. V § 57 odstavec 3 zní:

„(3) Výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která v minulosti vykonávala nejméně po dobu 2 let činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné, z toho nejméně po dobu 1 roku ve vedoucí funkci nebo jako člen statutárního orgánu právnické osoby.“

42. V § 57 se odstavce 4 a 5 zrušují.

43. V § 58 odstavec 2 zní:

„(2) Výběrového řízení se může zúčastnit osoba, která v minulosti vykonávala nejméně po dobu 1 roku činnosti podle § 5 nebo činnosti obdobné.“

44. V § 58 se odstavce 3 a 4 zrušují.

45. V § 62 odst. 1 se slovo „h)“ nahrazuje slovem „i)“, za text „§ 70 odst. 3“ se vkládají slova „nebo § 75 odst. 2“ a za slova „volné služební místo,“ se vkládají slova „protože žádné

vhodné není volné“.

46. V § 75 odstavec 1 zní:

„(1) Je-li podle pravomocného rozhodnutí skončení služebního poměru nezákonné, služební poměr trvá a státní zaměstnanec se zařadí zpět na jeho původní služební místo. Státní zaměstnanec má nárok na plat za dobu od neplatného skončení služebního poměru do doby zařazení k výkonu služby.“.

47. V § 75 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Nelze-li státního zaměstnance zařadit zpět na jeho původní služební místo v důsledku zrušení služebního místa nebo proto, že uplynula doba určitá, na kterou byl státní zaměstnanec na služební místo zařazen nebo jmenován, anebo jeho původní služební místo není volné, zařadí se k výkonu služby na vhodné volné služební místo ve služebním úřadu, v němž vykonával službu. K výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

48. V § 84 odst. 2 se věta poslední zrušuje.

49. V § 94 odst. 2 se slova „státního tajemníka nebo“ zrušují.

50. § 108 včetně nadpisu zní:

„§ 108

Služební volno k individuálním studijním účelům

(1) Státnímu zaměstnanci přísluší v kalendářním roce služební volno k individuálním studijním účelům v rozsahu 5 dnů výkonu služby.

(2) Služební volno k individuálním studijním účelům lze čerpat za účelem získávání nebo zdokonalování odborných znalostí a dovedností týkajících se služebního místa státního zaměstnance, oboru služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, a působnosti organizačního útvaru, v němž je jeho služební místo zařazeno. Služební volno k individuálním studijním účelům lze dále čerpat za účelem přípravy na vykonání úřednické zkoušky pro obor služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, anebo na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady pro obor služby, který je stanoven pro služební místo zařazené v téže organizačním útvaru, v němž je zařazeno i služební místo státního zaměstnance.

(3) Služební volno k individuálním studijním účelům lze také čerpat za účelem získávání nebo zdokonalování odborných znalostí a dovedností v zájmu služebního úřadu a v zájmu státu anebo za účelem přípravy na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady pro jiný obor služby než uvedený v odstavci 2.

(4) Čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům podle odstavce 2 povolí služební orgán na žádost státního zaměstnance, nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebního úřadu.

(5) Čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům podle odstavce 3 služební orgán na žádost státního zaměstnance může povolit.

(6) Za dobu čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům se státnímu zaměstnanci plat nekrátí; náklady vynaložené na dosažení individuálního studijního účelu nese státní zaměstnanec.“.

51. Za § 114 se vkládá nový § 114a, který včetně nadpisu zní:

„§ 114a

Zvláštní ustanovení o funkčních požitcích některých představených

Nejvyšší státní tajemník, státní tajemník, vrchní ředitel sekce, vedoucí služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, zástupce vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, podle § 9 odst. 7, podle zákoníku práce nebo podle jiného zákona má právo na

- a) bezplatné používání služebního vozidla s přiděleným řidičem i bez něho k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k umožnění styku s rodinou a
- b) bezplatné zřízení a používání jedné účastnické telefonní stanice k zajištění okamžité dosažitelnosti ve služební i mimoslužební době.“.

52. V § 116 odstavec 2 zní:

„(2) Nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebního úřadu, služební orgán povolí státnímu zaměstnanci pečujícímu o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, změnu rozvržení služební doby, pružné rozvržení služební doby nebo kratší služební dobu; to platí obdobně i pro státního zaměstnance, který prokáže, že pečuje o osobu blízkou, která potřebuje značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu.“.

53. § 117 včetně nadpisu zní:

„§ 117

Výkon služby z jiného místa

(1) Služební orgán může se státním zaměstnancem uzavřít dohodu o výkonu služby z jiného místa. Se státním zaměstnancem uvedeným v § 116 odst. 2 služební orgán tuto dohodu uzavře, nejde-li o výkon činností, u kterých výkon služby z jiného místa nelze sjednat, a nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebního úřadu. V dohodě se sjednají podmínky výkonu služby. Jiným místem výkonu služby se rozumí jiné místo, než je místo, v němž státní zaměstnanec pravidelně vykonává službu.

(2) Uzavírání dohod o výkonu služby z jiného místa může služební orgán přenést služebním předpisem na představené.

(3) Dohoda o výkonu služby z jiného místa musí obsahovat

- a) jiné místo výkonu služby,
- b) časový rozsah, ve kterém bude státní zaměstnanec vykonávat službu z jiného místa,
- c) rozvržení směn při výkonu služby z jiného místa a
- d) dobu trvání dohody.

(4) Pracoviště v jiném místě výkonu služby musí splňovat podmínky bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu služby.

(5) Dohodu o výkonu služby z jiného místa může služební orgán nebo státní zaměstnanec písemně vypovědět z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu. Není-li sjednáno jinak, výpovědní lhůta činí 5 dnů a počíná běžet dnem následujícím po dni doručení výpovědi.“.

- 54. V § 156 odst. 2 se slova „po projednání“ nahrazují slovy „v součinnosti“.
- 55. V § 156 odst. 3 se slova „příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády po projednání s náměstkem pro státní službu“ nahrazují slovy „nejvyšší státní tajemník v součinnosti s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády“.
- 56. V § 156 odst. 4 se slova „příslušný člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády po projednání se státním tajemníkem“ nahrazují slovy „státní tajemník v součinnosti s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády“.
- 57. V § 159 odst. 1 písm. j) se bod 3 zrušuje.
- 58. V § 159 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „rozhodování o“ zrušují.
- 59. V § 159 odst. 2 písm. j) se slovo „služebním“ nahrazuje slovy „provádění služebního“.
- 60. V § 159 odst. 2 písm. k) se slovo „rozhodnutí“ zrušuje.
- 61. V § 159 odst. 2 písm. l) se slovo „odměně“ nahrazuje slovy „poskytnutí odměny“.
- 62. V § 159 odst. 2 se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m), které zní:

„m) výběrové řízení a jmenování a odvolání členem výběrové komise.“.
- 63. § 164 se včetně nadpisu zrušuje.
- 64. V § 173 odst. 2 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

Čl. II

Přechodná ustanovení

- 1. Dosavadní náměstek ministra vnitra pro státní službu je ode dne nabytí účinnosti tohoto

zákona nejvyšším státním tajemníkem.

2. Dosavadní náměstek pro řízení sekce je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vrchním ředitelem sekce.
3. Dosavadní služební předpisy vydané náměstkem ministra vnitra pro státní službu se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za služební podpisy vydané nejvyšším státním tajemníkem.
4. Státní zaměstnanec, který přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával službu na služebním místě představeného na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, která by přesáhla dobu uvedenou v § 54 odst. 1, § 55 odst. 1, § 56 nebo v § 57 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za státního zaměstnance jmenovaného na služební místo představeného na dobu určitou uvedenou v § 54 odst. 1, § 55 odst. 1, § 56 nebo v § 57 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jejíž běh počal dnem jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného; doba určitá přitom uplyne nejdříve dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Tento státní zaměstnanec může vykonávat službu na služebním místě představeného nejdéle do doby, než bude toto služební místo obsazeno postupem podle zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však 12 měsíců ode dne uplynutí doby určité, jde-li o vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele sekce, a 18 měsíců, jde-li o personálního ředitele sekce pro státní službu nebo ředitele odboru.
5. Výběrová řízení na obsazení volných služebních míst představených zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončená se ruší; o zrušení výběrového řízení se učiní záznam do spisu. Služební orgán vyhlásí podle zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, výběrová řízení nová; dokud se neprokáže opak, má se za to, že účastníci zrušeného výběrového řízení jsou účastníky i nového výběrového řízení. Ostatní výběrová řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle zákona č. 234/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
6. Státní zaměstnanec, který přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával službu na služebním místě představeného, se po dobu 3 let od ukončení výkonu služby na služebním místě představeného považuje za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení uvedené v § 52 až 58 na služební místo představeného na stejný nebo nižší stupeň řízení; to neplatí, jde-li o osobu, která byla ze služebního místa představeného odvolána z důvodů uvedených v § 60 odst. 1 písm. b) nebo které bylo uloženo kárné opatření uvedené v § 89 odst. 2 písm. c), a dále jde-li o osobu, jejíž předchozí služební poměr skončil z důvodů uvedených v § 72 odst. 1 písm. b) nebo v § 74 odst. 1 písm. a) až c) a e).

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Základní cíle, které měl zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, naplňovat, vyplývaly z Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 ze dne 26. srpna 2014. Bylo to odpolitizování státní správy, posílení efektivnosti a výkonnosti služebních úřadů a státních zaměstnanců a zvýšení transparentnosti, profesionalizace a stability státní správy.

Od roku 2015 se tyto cíle snaží služební úřady naplňovat. Na některé skutečnosti, které se objevily v průběhu aplikace právní úpravy, reagovaly předchozí větší novely zákona o státní službě a jeho prováděcích právních předpisů. K tomu je třeba poznamenat, že zákon o státní službě je relativně stále „mladým“ právním předpisem, jehož vznik byl poznamenán ne zcela standardním legislativním procesem, kdy zákon v jeho později přijatém znění vznikl v zásadě jako komplexní pozměňovací návrh k původnímu služebnímu zákonu z roku 2002, který účinnosti nikdy nenabyl. Po fázi implementace zákona o státní službě, která přinesla prvotní a tolik potřebné zkušenosti služebních úřadů, tak dochází k revizi některých zákonných institutů a k jejich vyvážení a efektivnějšímu nastavení.

K 31. prosinci 2018 bylo v rámci projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy zpracováno ex post hodnocení dopadů zákona o státní službě vyhodnocující naplňování výše uvedených základních cílů právní úpravy státní služby v České republice. I toto ex post hodnocení dopadů zákona o státní službě vede k závěru o potřebě vyvážení některých institutů zákona o státní službě, když z něj vyplývá, že pružnost personálních postupů ve služebních úřadech, resp. napříč státní službou není vždy taková, jakou by praxe potřebovala.

Podle zprávy z ex post hodnocení dopadů zákona o státní službě je proces výběru státních zaměstnanců velmi neefektivní, z důvodu jeho značného administrativního zatížení daného aplikací správního řízení. Na časovou a administrativní náročnost přitom ukazují i poznatky z aplikační praxe zákona o státní službě. Systém výběru představených posiluje uzavřenost státní služby a omezuje do ní přístup některým odborníkům, což má negativní dopad na profesionalitu státní správy.

Stávající právní úprava dále podle zprávy z ex post hodnocení dopadů zákona o státní službě způsobuje, že státní služba nevytváří na úrovni představených vnitřní konkurenci, která by je přirozeně motivovala k podávávání stabilně vysoké výkonnosti. Tato skutečnost může mít negativní dopady na efektivitu výkonu státní služby a rovněž i na profesionalitu, neboť neumožňuje schopným státním zaměstnancům téměř žádný kariérní posun a vysoká stabilita uzavírá státní službu i odborníkům zvenčí. Jako vhodné opatření proto zpráva navrhuje jmenování představených na dobu určitou, přičemž stávající představený by se mohl o tuto pozici ucházet i opakovaně.

Současná právní úprava stanoví funkční období pouze u náměstka ministra vnitra pro státní službu, personálního ředitele sekce pro státní službu a státního tajemníka. U vedoucího

služebního úřadu je funkční období stanoveno pouze, stanoví-li tak zvláštní zákon. Jmenování na služební místo náměstka pro řízení sekce, ředitele sekce, ředitele odboru a vedoucího oddělení není časově omezeno, což nepříspěvá ke zvyšování motivace a k osobnímu rozvoji těchto představených.

Často kritizovaným nedostatkem stávající právní úpravy je existence dvou na sobě nezávislých pozic náměstků v ministerstvech a v Úřadu vlády České republiky – náměstka člena vlády, který je součástí politického aparátu a nemá významné pravomoci ve služebních vztazích, a náměstka pro řízení sekce, jenž je představeným, a tedy stupněm řízení podle zákona o státní službě. Pro odpolitizování státní správy, jako jednoho z cílů zákona o státní službě, je nezbytné striktní oddělení politické a úřednické (odborné) linie státní správy.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Cílem předloženého návrhu je na výše popsané nedostatky stávající právní úpravy reagovat, tedy vytvořit předpoklady pro ještě hlubší depolitizaci a profesionalizaci státní služby, motivovat státní zaměstnance k dalšímu profesnímu rozvoji a k vyšší kvalitě vykonávané služby a posílit v tomto ohledu i odpovědnost představených.

Zákon konkrétně sleduje níže uvedené cíle:

A. Zjednodušení a zrychlení procesu vstupu do státní služby

Služební místa jsou obsazována, až na zákonem stanovené výjimky, na základě výsledku výběrového řízení, na něž se vztahuje relativně podrobná speciální úprava obsažená v zákoně o státní službě a podpůrně ustanovení o řízení podle správního řádu. Otázka obsazování služebních míst výběrovými řízeními je opakovaně předmětem diskusí v rámci služebních úřadů a právní úprava výběrových řízení na obsazení služebních míst byla předmětem obou významnějších novel zákona o státní službě. V prvním případě (zákon č. 144/2017 Sb.) se jednalo o zásahy do procesu výběrových řízení, ve druhém (zákon č. 35/2019 Sb.) se jednalo o hmotněprávní podmínky účasti ve výběrových řízeních na služební místa představených a rozšíření okruhu případů, kdy lze služební místo obsadit bez výběrového řízení.

Na základě vyhodnocení procesu výběrových řízení a informací od služebních úřadů je vhodné provést úpravy v této oblasti, které by měly přispět k dalšímu urychlení výběru nových státních zaměstnanců, aniž by to ovlivnilo potřebnou transparentnost vstupu do státní služby.

Změnou, která si klade za cíl snížení administrativní náročnosti související s prováděním výběrových řízení, je vynětí výběrového řízení z působnosti části druhé a třetí správního řádu, což přinese změny ve jmenování výběrové komise, které nově nebude mít formu rozhodnutí. Pro úplnost je třeba doplnit, že otázka povahy výběrového řízení byla opakovaně řešena i judikaturou správních soudů, které dovodily, že výběrové řízení není správním řízením podle části druhé a třetí správního řádu, resp. řízením podle správního řádu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu, č.j. 10 Ads 316/2016-50 ze dne 9. 11. 2017, 6 Ads 49/2018-30 ze dne 3. 10. 2018, 6 Ads 146/2020-63 ze dne 4. 11. 2020), proto navržená změna je v zásadě zpřesněním právní úpravy a rovněž reakcí na ustálenou rozhodovací praxi soudů. Navržená úprava striktně odděluje na straně jedné výběrové řízení, coby proces

zahájený zveřejněním oznámení o vyhlášení výběrového řízení a vedoucí k výběru 3 nejvhodnějších žadatelů, resp. k uzavření (či neuzavření) dohody o výběru jednoho nejvhodnějšího žadatele a popř. ke zrušení výběrového řízení, a na straně druhé rozhodování služebního orgánu o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo.

Další navržené změny nad rámec výše uvedeného pak mají prostřednictvím konkrétních úprav procesních ustanovení výběrové řízení zrychlit a zefektivnit.

Předně se navrhuje zkrácení minimální lhůty pro podávání žádostí z 10 dnů na 7 dnů. Pro služební orgány se jedná o možnost urychlení, kterou mohou, ale nemusejí využít.

Počáteční fázi výběrových řízení oproti dosavadní praxi urychlí stanovení povinnosti žadateli do posledního dne lhůty žádost doručit služebnímu orgánu. Podle dosavadní praxe lze ještě posledního dne lhůty žádost podat jen na poštu a po uplynutí lhůty je tak třeba ještě vyčkávat, jestli nějaká žádost nebude doručena později¹.

Ke snížení časové zátěže spojené s výběrovým řízením přispěje rozšíření možnosti omezit počet žadatelů, kteří absolvují pohovor před výběrovou komisí, úspěšným zvládnutím písemné zkoušky předcházející provedení ústního pohovoru. Dosud je možné tento postup uplatnit, pokud počet žadatelů činí nejméně 10 a k pohovoru je nutné pozvat nejméně 5 žadatelů. Nově se navrhuje snížit počet žadatelů nejméně na 5 a k pohovoru pak pozvat nejméně 3 žadatele.

Účelovým žádostem o náhradní termíny pohovorů a souvisejícím průtahům ve výběrových řízeních se navrhuje zamezit tak, že náhradní termín pohovoru bude primárně umožněn pouze se souhlasem služebního orgánu bez ohledu na povahu překážky účasti na stanoveném termínu pohovoru. Na základě současné úpravy v zásadě výběrová komise musí, pokud se žadatel náležitě omluví, vždy stanovit náhradní termín pohovoru a pouze v případech překážky na vůli žadatele nezávislé (pro kterou navíc nelze výběrové řízení dokončit do 90 dnů) lze stanovit náhradní termín pouze se souhlasem služebního orgánu. Nově se navrhuje zrychlit výběrové řízení tím, že každý žadatel bude mít v zájmu rychlosti výběrového řízení pouze jeden termín pohovoru a pouze v případech, že to nebude bránit řádnému plnění úkolů služebního úřadu a půjde-li o náležitou omluvu, bude moci výběrová komise na požádání žadatele stanovit náhradní termín, ale to pouze se souhlasem služebního orgánu. Vyloučit úplně náhradní termín se nejeví jako praktické, neboť to může být v zájmu samotného služebního úřadu. I proto služební orgán bude mít možnost stanovit, že udělení jeho souhlasu ke stanovení náhradního termínu pohovoru nebude třeba, a že tedy bude postačovat stanovení náhradního termínu výběrovou komisí. Naproti tomu služební orgán

¹ Obecně je sice v nauce lhůta pro podání žádosti brána jako lhůta hmotněprávní (tj. jako lhůta pro uplatnění práva) s tím souvisejícími důsledky (tj., že je třeba úkon doručit), ale lze se setkat s případy v jiných oblastech správního práva, kdy správní soudy sice potvrdily, že jde o lhůtu hmotněprávní, ale je třeba na ni aplikovat i § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, tj. že lze v poslední den lhůty podání podat na poštu. Navíc ve výběrovém řízení je řízení zahajováno nikoli žádostí, ale jeho vyhlášením, a je tak diskutabilní, zda je daná lhůta lhůtou pro uplatnění práva (hmotněprávní) nebo lhůtou pro úkon v řízení (procesní). Zákon o státní službě (a i § 146 správního řádu) pak vylučuje u podávání žádostí možnost prominutí zmeškání lhůty, tj. § 41 správního řádu, který ale slouží k promíjení procesních lhůt, nikoli lhůt hmotněprávních. Už pro tyto nejasnosti by tedy měla být úprava explicitní.

bude mít možnost stanovení náhradního termínu pohovoru vyloučit dopředu již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Podle okolností, resp. potřeby obsazení služebního místa tak bude mít služební orgán flexibilní možnosti, jak k danému výběrovému řízení přistoupit. V případě stanovení náhradního termínu v daném výběrovém řízení ale musí služební orgán uplatnit rovný přístup vůči všem žadatelům. V návaznosti na změny v otázce náhradních termínů pohovorů, kdy primárně bude tato možnost vázána na souhlas služebního orgánu, bylo třeba pro případy nedostavení se na pohovor stanovit nevyvratitelnou domněnku odstoupení z výběrového řízení, což rovněž přispěje k urychlení výběrového řízení.

Ke zrychlení přispěje doručování ve výběrovém řízení primárně na elektronickou adresu pro doručování. Za účelem větší elektronizace výběrových řízení (a s ohledem na předpoklad, že každý žadatel o přijetí do služebního poměru umí obsluhovat elektronickou poštu, neboť ta je mu i v rovině služební po přijetí do služebního poměru zřízena) se navrhuje stanovit žadateli povinnost sdělit v žádosti elektronickou adresu pro doručování dokumentů ve výběrovém řízení (pokud nebude mít žadatel datovou schránku). V zájmu urychlení výběrového řízení a vzhledem k absenci nároku na přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo byla doplněna úprava týkající se doručování dokumentů ve výběrovém řízení, a to tak, že dokument doručovaný žadateli ve výběrovém řízení na elektronickou adresu je doručen třetím dnem ode dne, kdy byl odeslán, pokud se datová zpráva nevrátila jako nedoručitelná. Pokud nebude možno dokument doručit, protože se datová zpráva vrátí jako nedoručitelná, učiní se neprodleně další pokus o jeho doručení; bude-li i další pokus o doručení neúspěšný, doručí se dokument jiným vhodným způsobem; v takovém případě platí, že bude doručen třetím dnem ode dne, kdy byl odeslán. S ohledem na zájem na urychlení výběrového řízení se rovněž zkracuje lhůta pro uplatnění fikce doručení do datové schránky z 10 na 3 dny.

Nově se navrhuje zrušit institut námitek proti průběhu a výsledku výběrového řízení, neboť šetření provedené u služebních úřadů prokázalo, že tento institut je využíván pouze minimálně a jako dostačující forma ochrany žadatelů se jeví obecný institut stížnosti podle § 175 správního řádu. Možnost podat proti průběhu výběrového řízení stížnost tedy zůstane zachována. Navržené řešení zásadním způsobem urychlí průběh výběrového řízení, neboť by nebylo nutné vyčkávat na doručení protokolu všem účastníkům výběrového řízení (v případě doručování prostřednictvím držitele poštovní licence, kdy je písemnost ukládána, může jít řádově o 10 až 20 dnů, podle toho, jak dlouho trvá vrácení doručenky), uplynutí pětidenní lhůty pro podání námitek, a dále na vyřízení námitek, na které zákon stanoví lhůtu 15 dnů. S ohledem na uvedené se pak navrhuje nedoručovat již žadateli protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení, nýbrž žadatele o výsledku výběrového řízení pouze vyrozumět s tím, že by do protokolu mohl nahlédnout, obdobně jako je to upraveno, pokud jde o záznam z výběrového řízení, v zákoně č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků.

S navrženými opatřeními ke zrychlení výběrového řízení úzce souvisí zkrácení lhůty pro dokončení výběrového řízení z 90 dnů od uplynutí lhůty pro podávání žádostí na 60 dnů. Lhůta je pořádková a má především informativní význam pro žadatele.

Ke zrychlení výběrových řízení a snížení administrativní zátěže by mělo přispět umožnění obsazení služebních míst, pro která je systemizována nejvýše 9. platová třída, s výjimkou služebních míst představených, ve zjednodušeném výběrovém řízení. Při obsazování služebních míst zařazených v rozsahu 5. až 9. platové třídy, tj. služebních míst, u kterých zákon o státní službě nepočítá s předpokladem vysokoškolského vzdělání, a nejví

se tedy jako nutné provádět kvalifikovaný výběr prostřednictvím výběrových komisí, se služebnímu orgánu před vyhlášením výběrového řízení poskytuje možnost stanovit, že pohovor před výběrovou komisí se neprovede. V takovém případě je posouzení vhodnosti žadatelů svěřeno (namísto výběrové komisi) přímo bezprostředně nadřízenému představenému, který (fakultativně) může pohovor nebo písemnou zkoušku provést. Nejvhodnějšího žadatele vybere služební orgán v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným z těch žadatelů, jejichž žádosti nebyly vyřazeny.

B. Rozšíření okruhu osob, které se mohou účastnit výběrových řízení na představené

Dalším cílem navrhované právní úpravy je jednak odstranit vícekolová výběrová řízení v rámci systému státní služby, jednak racionalizovat (a v zájmu výběru nejvhodnějšího uchazeče rozšířit) okruh osob, které se na jednotlivé stupně řízení, resp. na jednotlivé pozice představených mohou hlásit.

O tom, že pravidla vymezující okruh osob, jež se na pozice představených mohou hlásit, byly tehdy novým zákonem o státní službě v roce 2014 vymezeny velmi úzce, svědčí i skutečnost, že právě ustanovení o výběrových řízeních patří mezi nejčastěji novelizované. Ani dosavadní dílčí novely však neodstranily hlavní problém, a to je přílišná uzavřenost systému státní služby pro kvalifikované odborníky zvenčí. Přílišná uzavřenost přitom narušuje i právo na rovný přístup k veřejným funkcím.

C. Nahrazení náměstků pro řízení sekce vrchními řediteli sekce

Navrhovanou změnou dochází k narovnání často kritizované části úpravy zákona o státní službě, která zakotvuje dvě na sobě nezávislé pozice náměstků v ministerstvech a v Úřadu vlády České republiky - náměstka člena vlády, který je součástí politického aparátu a nemá významné pravomoci ve služebních vztazích, a náměstka pro řízení sekce, jenž je představeným, tedy stupněm řízení podle zákona o státní službě. Navrhuje se, aby nově existoval pouze jeden typ náměstka, a to s ohledem na úpravu čl. 38 odst. 2 Ústavy České republiky, náměstek člena vlády, který plní úkoly nikoli nezávisle na politické vůli.

Institut náměstků pro řízení sekce byl zaveden až zákonem o státní službě, přičemž původní služební zákon (zákon č. 218/2002 Sb.) tento institut neznal a v čele sekcí měli vždy stát ředitelé sekcí, a to bez ohledu na typ služebního úřadu – ředitelé sekcí nyní stojí pouze v čele sekcí služebních úřadů, jež nejsou ministerstvy, resp. Úřadem vlády České republiky. Nyní se tedy navrhuje institut náměstka pro řízení sekce zrušit a do čela sekce v ministerstvech a Úřadu vlády České republiky postavit vrchního ředitele sekce, který bude státním zaměstnancem ve služebním poměru. Funkční období vrchního ředitele sekce by mělo být pětileté, s možností opakování na základě výběrového řízení.

Príslušný člen vlády může stanovit, že jej vrchní ředitel sekce může zastupovat na jednání schůze vlády, na schůzi výboru nebo komise Poslanecké sněmovny včetně vyšetřovací komise nebo na schůzi výboru nebo komise Senátu. Tato alternativa umožňuje plné využití odbornosti vrchních ředitelů sekcí a racionalizaci manažerského aparátu ministerstva, resp. Úřadu vlády České republiky při současných úsporách finančních prostředků na platy.

D. Zavedení funkčního období představených

Předložený návrh zavádí funkční období pro všechny představené vyjma vedoucích oddělení. Rozšiřuje tak okruh představených, kteří jsou jmenováni na dobu určitou.

Úprava funkčního období některých představených je navržena s cílem podpořit zachování adekvátní míry nových podnětů a přístupů na strategické úrovni řízení veřejné správy. Zavedení funkčního období je nástrojem k posílení politické neutrality státní služby, neboť častá obměna osob ve vedoucích pozicích předchází tvorbě klientelistických sítí, a dále je významným prvkem profesionálního rozvoje státního zaměstnance, který získává vhled i do jiných oblastí státní správy a rozvíjí svou odbornost. Časově omezené funkční období může přispět ke zvýšení motivace stávajících představených k osobnímu rozvoji.

Podobný model funkčních období ostatně není nijak výjimečný. Již dnes ve státní službě platí například pro státní tajemníky, ale znají jej i jiné předpisy (např. funkční období ředitelů škol podle školského zákona). Rovněž je běžný v případě top managementu státní správy i v jiných členských státech Evropské unie (časově omezené zařazení na pozici nejvyšších představených při současném zachování služebního vztahu na dobu neurčitou po skončení funkčního období lze nalézt v celkem 14 členských státech Evropské unie). Délka funkčního období nejvyšších představených (ředitelů sekcí a ředitelů odborů) se ve státech Evropské unie pohybuje v rozmezí od 3 let po 7 let. Nejvíce států používá pro pozici státního tajemníka jako nejvyššího představeného a pro pozici obdobnou jako je dosavadní náměstek pro řízení sekce funkční období v délce 5 let.

Předložený návrh dává představenému možnost zastávat po skončení jeho funkčního období stejné služební místo v případě úspěchu ve výběrovém řízení opakovaně. Transparentní výběrová řízení by měla zajistit výběr nejvhodnějšího kandidáta, ať již jím bude stávající představený nebo jiný vhodný kandidát splňující stanovené předpoklady a požadavky.

V případě, že bude ve výběrovém řízení vybrán jiný uchazeč, dosavadnímu představenému nezanikne služební poměr a bude převeden na jiné vhodné služební místo.

E. Sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby a výkon státní služby z jiného místa

Navrhovaná právní úprava se dotýká rovněž oblasti sladování rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem státní služby, kde jednak rozšiřuje výčet institutů – nástrojů sladování rodinného a osobního života s výkonem státní služby, na které má, nebrání-li to řádnému plnění úkolů služebního úřadu, vymezená skupina státních zaměstnanců nárok. Rozšiřuje se rovněž množina beneficentů na všechny státní zaměstnance (nikoli pouze osamělé) pečující o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let, a státní zaměstnance pečující o osobu blízkou, která potřebuje značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu.

Uvedení beneficenti budou mít nově rovněž nárok na uzavření dohody o výkonu státní služby z jiného místa, nepůjde-li o výkon činností, u kterých výkon státní služby z jiného místa nelze sjednat, a nebude-li to bránit řádnému plnění úkolů služebního úřadu.

F. Služební volno k individuálním studijním účelům

Podle zákona o státní službě platí, že státnímu zaměstnanci přísluší v kalendářním roce 6 dnů placeného služebního volna k individuálním studijním účelům. Na čerpání tohoto služebního volna nemá státní zaměstnanec nárok, služební orgán je na žádost státního zaměstnance může, ale nemusí povolit. Ve skutečnosti tak ročně služební volno k individuálním studijním účelům čerpá pouze 5 300 státních zaměstnanců z celkového počtu cca 63 tisíc státních zaměstnanců, a to v průměru 4 dny na jednoho čerpajícího státního zaměstnance.

Za účelem širšího využívání tohoto institutu předkládaný materiál zakládá na čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům nárok, nebude-li to bránit řádnému plnění úkolů služebního úřadu. Jedná se o služební volno za účelem získávání nebo zdokonalování odborných znalostí a dovedností týkajících se služebního místa státního zaměstnance, oboru služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, a působnosti organizačního útvaru, v němž je jeho služební místo zařazeno. Služební volno k individuálním studijním účelům bude možné nárokově čerpat rovněž za účelem přípravy na vykonání úřednické zkoušky pro obor služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, anebo na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady pro obor služby, který je stanoven pro služební místo zařazené v téže organizačním útvaru, v němž je zařazeno i služební místo státního zaměstnance.

G. Služební hodnocení

V návaznosti na oddělení politické a odborné linie řízení služebních úřadů jsou navrhovány změny v osobách hodnotitelů vedoucích služebních úřadů, státních tajemníků a vrchních ředitelů sekcí a změny ve formě spolupráce při provádění jejich služebního hodnocení. Navrhované změny představují částečný návrat k původní úpravě zákona o státní službě, současně reflektují praktické zkušenosti z provádění služebních hodnocení v uplynulých letech.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Má-li se státní správa a státní služba dále vyvíjet v souladu se sledovanými cíli – depolitizace, profesionalizace a vyšší transparentnost – jeví se navržené změny jako vysoce potřebné a žádoucí, ne-li jako nezbytné, neboť reagují na nejpalčivější projevy neefektivity stávajícího zákona o státní službě. Navržená řešení jsou proporcionální, odpovídají sledovaným cílům, naopak jejich nepřijetí by vedlo k zakonzervování stávajícího stavu státní služby bez vytvoření předpokladů pro další efektivní rozvoj kvality státní služby a lidských zdrojů v jejím rámci.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh se v první řadě týká čl. 79 Ústavy České republiky, který stanoví, že právní poměry zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech upravuje zákon. Ústavodárce tedy výslovně předpokládá existenci zákona, který by komplexně upravil poměry uvedené kategorie zaměstnanců státu. Uvedený požadavek byl naplněn právě tím, že v účinnost vstoupil zákon o státní službě. Samotná Ústava ani jiná součást ústavního pořádku

však již nestanovuje požadavky na to, jak by takové poměry měly být upraveny, a zde ponechává zákonodárci širokou míru uvážení. Žádná z navržených změn se nijak nedotýká věcné, institucionální ani osobní působnosti zákona o státní službě a je tedy s citovaným článkem Ústavy plně v souladu.

Návrh také tím, že zavede funkční období pro představené a rozšíří možnost se účastnit výběrových řízení, lépe naplní předpoklad rovného přístupu k veřejným funkcím, vyjádřený v čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Nebyla identifikována ani jiná potenciální kolize s ústavním pořádkem.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná opatření jsou v souladu s právem Evropské unie a aktuální judikaturou soudních orgánů EU. Základní parametry služebního poměru se nemění způsobem, který by byl s právem EU neslučitelný.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná opatření jsou v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a to včetně mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá negativní dopad na státní rozpočet.

Návrh nemá žádný dopad na ostatní veřejné rozpočty.

Navrhovaná úprava nemá vliv na podnikatelské prostředí České republiky, tohoto prostředí se návrh nijak přímo nedotýká.

Nepředpokládají se žádné negativní sociální dopady navrhované právní úpravy.

Navrhovaná právní úprava nepřináší rizika diskriminace a nerovného zacházení, neboť je koncipována tak, aby byla u všech zaměstnanců a státních zaměstnanců shodná, bez snahy jakoukoliv skupinu zaměstnanců zvýhodnit či znevýhodnit. Proti případné diskriminaci se lze v případě státních zaměstnanců efektivně bránit pořadem práva, tedy uplatněním opravných prostředků podle správního řádu, popřípadě u soudu.

Nepředpokládají se dopady na životní prostředí, návrh se této oblasti nedotýká.

8. Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Z hlediska ochrany soukromí a osobních údajů nebyly identifikovány žádné negativní dopady. Rozsah ochrany soukromí a osobních údajů se navrženou právní úpravou nijak nemění, dosažená míra ochrany se návrhem nezhoršuje.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh zákona v porovnání se stávající právní úpravou nepřináší žádná zjevná korupční rizika. Standardním korupčním rizikům lze čelit postupy, které se v rámci státní správy již v současnosti využívají (např. resortní protikorupční programy, etické kodexy, institut prošetřovatelů apod.).

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá vztah k bezpečnosti nebo obraně státu.

Zvláštní část

K čl. I

K bodům 1 a 2 [§ 9 odst. 2 písm. a), odst. 7 a 8, § 15 odst. 1, § 51 odst. 1, nadpisu § 55, § 57 odst. 2, § 94 odst. 2, § 156 odst. 4, § 156a odst. 3 a příloze č. 2]:

Ministerstva jsou řízena politickým aparátem, který vzešel z voleb a který, jako takový, nese politickou odpovědnost. Tento politický aparát je představovaný ministry a jejich náměstky (slovo náměstek označuje „zástupce“, tedy toho, kdo zastupuje „na místě někoho“), není představovaný úředníky. Úřední aparát má být naopak oddělený od politického, neboť musí být stabilní a odolný vůči náhlým změnám. Politický aparát nemá významnou pravomoc ve služebních vztazích státních zaměstnanců.

Navrhovanou změnou dochází k narovnání často kritizované části úpravy zákona o státní službě, která zakotvuje dvě na sobě nezávislé pozice náměstků v ministerstvech a v Úřadu vlády České republiky. Navrhuje se, aby nově existoval pouze jeden typ náměstka, a to náměstek člena vlády, který bude stát mimo systém státní služby a bude představovat přemostění mezi politickou částí moci výkonné (bude zástupcem člena vlády) a mezi úřednickým a zásadně apolitickým aparátem. Úprava tak zvyšuje flexibilitu strategicko-politické úrovně řízení ministerstev, a to při zachování oddělení politické a odborné úrovně řízení.

Institut náměstků pro řízení sekce byl zaveden až zákonem o státní službě, přičemž původní služební zákon (zákon č. 218/2002 Sb.) tento institut neznal a v čele sekcí měli vždy stát ředitelé sekcí, a to bez ohledu na typ služebního úřadu – ředitelé sekcí nyní stojí pouze v čele sekcí služebních úřadů, jež nejsou ministerstvy, resp. Úřadem vlády České republiky.

Nyní se tedy ve všech relevantních ustanoveních označení náměstka pro řízení sekce pojmově nahrazuje označením vrchní ředitel sekce, jenž, jako státní zaměstnanec ve služebním poměru, bude stát v čele sekce v ministerstvech a Úřadu vlády České republiky. Jeho platové náležitosti ani funkční požitky se nemění.

V návaznosti na tuto úpravu bude mít státní tajemník v ministerstvu, resp. Úřadu vlády České republiky namísto postavení náměstka pro řízení postavení vrchního ředitele sekce. Jeho označení ani kompetence se nemění.

K bodu 3 (§ 9 odst. 8):

I nadále je umožněno zastupování člena vlády mj. osobou stojící v čele sekce. Vrchní ředitel sekce, pokud tak příslušný člen vlády stanoví, je zejména oprávněn zastupovat člena vlády na jednání schůze vlády, na schůzi výboru nebo komise Poslanecké sněmovny nebo na schůzi výboru nebo komise Senátu. Výslovně se stanovuje, že se přitom považuje za náměstka člena vlády, což odpovídá požadavku na zastupování člena vlády vyplývajícímu z čl. 38 odst. 2 Ústavy České republiky. Navrhované řešení umožňuje plné využití odbornosti vrchních ředitelů sekcí a racionalizaci manažerského aparátu ministerstva (Úřadu vlády) při současných úsporách finančních prostředků na platy.

K bodům 4 až 9 [§ 10 odst. 1 písm. a) a c), § 11 odst. 4 a 5, § 12 odst. 1, 5 až 7, § 13 odst. 2, 4 až 7, § 17 odst. 2, § 35 odst. 4, § 51 odst. 1, nadpisu § 52, § 53 odst. 2, § 54 odst. 1 a 2, § 56, § 60 odst. 3, § 77 odst. 4 a 5, § 85 odst. 2, § 88 odst. 2, § 94 odst. 1, § 152 odst. 1, § 156 odst. 2, 5 a 6, § 156a odst. 3, § 162 odst. 4 písm. a), § 163 a příloze č. 2]:

V návaznosti na body 1 a 2 se ve všech relevantních ustanoveních označení náměstka pro státní službu pojmově nahrazuje označením nejvyšší státní tajemník. Jeho faktické postavení, s výjimkou odstranění zákazu opakování funkčního období v § 52 odst. 1, se nemění.

K bodu 10 (§ 24 odst. 5):

Jedná se o legislativně technickou změnu navazující na úpravu § 75, kdy se navrhuje v odstavci 2 výslovně zakotvit institut zařazení na služební místo bez výběrového řízení pro případy v § 75 upravené. Proto je třeba i tyto případy zahrnout do výčtu případů, kdy se nekoná výběrové řízení.

Na druhé straně však dochází i k redukci případů, kdy se nekoná výběrové řízení, neboť navrhovaná úprava vypouští úpravu ustanovení § 51 odst. 5 a 6. Představeného tedy nebude možné jmenovat na jiné služební místo představeného ve stejném nebo nižším stupni řízení bez konání výběrového řízení, nejedná-li se o převedení, či zařazení (jmenování) na služební místo v případech podle § 70 nebo § 75 odst. 2.

K bodu 11 (§ 24 odst. 6):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení, kdy v souvislosti s jeho výslovným vynětím z řízení podle správního řádu, resp. z jeho části druhé a třetí části a v souvislosti s dalšími úpravami, které mají za cíl zjednodušit proces výběrových řízení, lze předpokládat taktéž kratší dobu trvání výběrových řízení. Proto navrhovaná úprava reaguje i zkrácením pořádkové lhůty pro dokončení výběrového řízení z dosavadních 90 dnů na 60 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podávání žádostí. V souvislosti s výslovným vynětím výběrového řízení z řízení podle správního řádu, resp. z jeho části druhé a třetí dochází také k přesunu procesních ustanovení týkajících se výběrového řízení dříve upravených v § 164, tj. v části zákona týkajícího se řízení ve věcech služby.

K bodu 12 (§ 24 odst. 8):

Navrhované ustanovení upravuje novou povinnost nejvyššího státního tajemníka služebním předpisem stanovit rozsah údajů o služebním místě, které má být na základě výběrového řízení obsazeno, a rovněž i údaje, které musí obsahovat oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Údaje, kterých se uvedená povinnost týká, jsou stanoveny demonstrativním výčtem, jedná se zejména o popis činností, jejichž výkon se na služebním

místě požaduje, obvyklou výši jednotlivých složek platu státních zaměstnanců vykonávajících stejnou službu nebo službu stejné hodnoty a podmínky výkonu služby.

K bodu 13 (§ 24 odst. 10 a 11):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. V odstavci 10 se navrhuje zkrácení minimální lhůty pro podávání žádostí z 10 dnů na 7 dnů s tím, že se výslovně stanoví, že lhůta pro podávání žádostí je zachována, je-li žádost nejpozději posledního dne lhůty doručena služebnímu orgánu, což zrychlí počáteční fázi výběrových řízení oproti dosavadní praxi, kdy právní úprava připouští, aby žadatel do posledního dne lhůty žádost podal provozovateli poštovních služeb, a po uplynutí lhůty je tak třeba ještě vyčkávat, jestli nějaká žádost nebude doručena později.

V odstavci 10 se rovněž stejně jako v dosavadní úpravě (§ 164 odst. 1) stanoví, že nelze prominout zmeškání lhůty pro podávání žádostí a po uplynutí lhůty pro podávání žádostí se nepřipouští změna žádosti. Stejně jako v dosavadní úpravě se také stanoví, že nahlížet do spisu ve věci výběrového řízení lze až po uplynutí lhůty pro podávání žádostí, což má svůj význam pro zachování rovnosti žadatelů, aby např. nemohli nahlížet do písemných prací jiných žadatelů apod. V souvislosti s výslovným vynětím výběrového řízení z řízení podle správního řádu, resp. z jeho části druhé a třetí dochází pouze k přesunu posledně dvou uvedených procesních pravidel týkajících se výběrového řízení dříve upravených v § 164, tj. v části zákona týkajícího se řízení ve věcech služby.

Nový odstavec 11 obsahuje speciální právní úpravu doručování ve výběrovém řízení, která přispěje ke zrychlení výběrových řízení. Ve výběrovém řízení se bude doručovat na elektronickou adresu pro doručování. Za účelem větší elektronizace výběrových řízení (a s ohledem na předpoklad, že každý žadatel o přijetí do služebního poměru umí obsluhovat elektronickou poštu, neboť ta je mu i v rovině služební po přijetí do služebního poměru zřízena) se navrhuje stanovit žadateli povinnost sdělit v žádosti elektronickou adresu pro doručování dokumentů ve výběrovém řízení (pokud nebude mít žadatel datovou schránku). Pokud žadatel v žádosti elektronickou adresu pro doručování neuvede a nebude mít datovou schránku, bude jeho žádost vyřazena podle § 27 odst. 2 písm. a) zákona o státní službě, neboť žádost nebude mít jednu ze zákonných náležitostí. V zájmu urychlení výběrového řízení a vzhledem k absenci nároku na přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo se dále doplňuje úprava týkající se doručování dokumentů ve výběrovém řízení, a to tak, že dokument doručovaný žadateli ve výběrovém řízení na elektronickou adresu je doručen třetím dnem ode dne, kdy byl odeslán, pokud se datová zpráva nevrátila jako nedoručitelná. Nevyžaduje se tedy na rozdíl od obecné úpravy doručování ve správním řádu potvrzení o doručení dokumentu e-mailem s elektronickým podpisem. Pokud nebude možno dokument doručit, protože se datová zpráva vrátí jako nedoručitelná, učiní se neprodleně další pokus o jeho doručení; bude-li i další pokus o doručení neúspěšný, doručí se dokument jiným vhodným způsobem. S ohledem na povahu výběrového řízení ale nebude nutné doručení do vlastních rukou. V takovém případě pak bude platit, že dokument bude doručen třetím dnem ode dne, kdy byl odeslán. S ohledem na zájem na urychlení výběrového řízení se rovněž zkracuje lhůta pro uplatnění fikce doručení do datové schránky z 10 na 3 dny. V oznámení o vyhlášení výběrového řízení se uvede poučení o způsobech a účincích doručování ve výběrovém řízení.

K bodu 14 (§ 26 odst. 4):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. Stanoví se nově výslovně povinnost žadatele doložit k žádosti životopis. Ten je standardně vyžadovaným dokumentem ve výběrovém řízení, nicméně podle

dosavadní úpravy, kdy nejde o zákonnou náležitost žádosti nelze v případě jeho nedoložení žádost vyřadit podle § 27 odst. 2 písm. a) zákona o státní službě. Životopis rovněž nabývá na významu v souvislosti se zakotvením tzv. zjednodušených výběrových řízení v novém § 28a, kdy nebude pro služební místa zařazená v 5. až 9. platové třídě nutné konat pohovor před výběrovou komisí.

K bodům 15 až 17 (§ 27 odst. 1 a 2):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. Dochází ke zpřesnění, kdy předpoklady stanovené zákonem pro účast ve výběrovém řízení nejsou pouze požadavky podle § 25 odst. 5, ale též požadavek podle § 25 odst. 4. I v případě nesplnění takových předpokladů je třeba žádost z výběrového řízení vyřadit podle § 27 odst. 2 zákona o státní službě. Ačkoli se toto pravidlo v praxi dovodilo výkladem, je vhodné úpravu v tomto směru zpřesnit. Zpřesnění se dále týká i opožděně podaných žádostí, kde rovněž praxe dovodila nutnost vyřadit takovou žádost z výběrového řízení.

K bodu 18 (§ 27 odst. 4):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. Ke snížení časové zátěže spojené s výběrovým řízením přispěje rozšíření možnosti omezit počet žadatelů, kteří absolvují pohovor před výběrovou komisí, úspěšným zvládnutím písemné zkoušky předcházející provedení ústního pohovoru. Dosud je možné tento postup uplatnit, pokud počet žadatelů činí nejméně 10 a k pohovoru je nutné pozvat nejméně 5 žadatelů. Nově se navrhuje snížit počet žadatelů nejméně na 5 a k pohovoru pak pozvat nejméně 3 žadatele.

K bodu 19 (§ 27 odst. 5 a 6):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení.

Nově se navrhuje zrychlit výběrové řízení tím, že každý žadatel bude mít v zájmu rychlosti výběrového řízení pouze jeden termín pohovoru a pouze v případech, že to nebude bránit řádnému plnění úkolů služebního úřadu a půjde-li o náležitou omluvu, bude moci výběrová komise na požádání žadatele stanovit náhradní termín, ale to pouze se souhlasem služebního orgánu. Služební orgán bude mít dále možnost stanovit, že udělení jeho souhlasu ke stanovení náhradního termínu pohovoru nebude třeba a že tedy bude postačovat stanovení náhradního termínu výběrovou komisí. Naproti tomu služební orgán bude mít možnost stanovení náhradního termínu pohovoru vyloučit dopředu již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Podle okolností, resp. potřeby obsazení služebního místa tak bude mít služební orgán flexibilní možnosti, jak k danému výběrovému řízení přistoupit. V případě stanovení náhradního termínu v daném výběrovém řízení ale musí služební orgán uplatnit rovný přístup vůči všem žadatelům.

V návaznosti na změny v otázce náhradních termínů pohovorů, kdy primárně bude tato možnost vázána na souhlas služebního orgánu, bylo třeba pro případy nedostavení se na pohovor stanovit v odstavci 6 nevyvratitelnou domněnku odstoupení z výběrového řízení, což rovněž přispěje k urychlení výběrového řízení. Odstavec 6 kromě stanovení nevyvratitelné domněnky odstoupení z výběrového řízení, která odpovídá jednotlivým v úvahu přicházejícím situacím souvisejícím s účastí na pohovoru, pak na jednom místě, oproti dosavadní roztržité úpravě, upravuje samotný institut odstoupení z výběrového řízení. Stejně jako v dosavadní úpravě se kromě situací souvisejících s neúčastí na pohovoru stanoví, že domněnka odstoupení z výběrového řízení se uplatní i tehdy, kdy žadatel v průběhu

výběrového řízení ani na výzvu neposkytuje součinnost potřebnou k zajištění jeho účasti ve výběrovém řízení, nebo je z jeho jednání jinak zřejmé, že již nemá zájem o účast ve výběrovém řízení. Stejně jako v dosavadní úpravě (§ 164 odst. 6) se v návaznosti na výše uvedené upřesňuje, že pokud žadatel služební orgán nebo výběrovou komisi o odstoupení z výběrového řízení nevyrozumí písemně, o odstoupení žadatele z výběrového řízení se učiní záznam do spisu. To znamená, že v případě písemného odstoupení žadatele z výběrového řízení, vezme tuto skutečnost služební orgán pouze na vědomí.

K bodu 20 (§ 28 odst. 1):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. Navrhuje se, aby služební orgán mohl služebním předpisem stanovit jednací řád výběrových komisí ve svém služebním úřadu, a tím jednak sjednotit postup výběrových komisí a současně odstranit administrativní zátěž, která souvisí s nynější povinností každé výběrové komise v každém jednotlivém výběrovém řízení si přijmout vlastní jednací řád s ohledem na § 134 správního řádu.

K bodu 21 (§ 28 odst. 4):

Jedná se o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. V souvislosti s výslovným vynětím výběrového řízení z řízení podle správního řádu, resp. z jeho části druhé a třetí dochází k přesunu procesních pravidel týkajících se protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení dříve upravených v § 164, tj. v části zákona týkajícího se řízení ve věcech služby. Kromě toho dochází ke změně pojetí protokolu, neboť se nově navrhuje zrušit institut námitek proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení, neboť šetření provedené u služebních úřadů prokázalo, že tento institut je využíván pouze minimálně a jako dostačující forma ochrany žadatelů se jeví obecný institut stížnosti podle § 175 správního řádu. Možnost podat proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení stížnost tedy zůstane zachována. Navržené řešení zásadním způsobem urychlí průběh výběrového řízení, neboť nebude nutné vyčkávat na doručení protokolu všem účastníkům výběrového řízení (v případě doručování prostřednictvím držitele poštovní licence, kdy je písemnost ukládána, může jít řádově o 10 až 20 dnů, podle toho, jak dlouho trvá vrácení doručenky), uplynutí pětidenní lhůty pro podání námitek, a dále na vyřízení námitek, na které zákon stanoví lhůtu 15 dnů. S ohledem na uvedené se pak navrhuje nedoručovat již žadateli protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení, nýbrž žadatele o výsledku výběrového řízení pouze vyrozumět (viz návrh nového § 28c) s tím, že by žadatel do protokolu mohl nahlédnout, obdobně jako je to upraveno, pokud jde o záznam z výběrového řízení, v zákoně č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků. Obdobně jako v dosavadní úpravě (§ 164 odst. 3 zákona o státní službě) se stanoví náležitosti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení. Dosavadní úprava § 28 odst. 4, tj. zrušení výběrového řízení v případě, že žádný žadatel neuspěl nebo nebyl v dohodě mezi služebním orgánem a bezprostředně nadřízeným představeným vybrán, se navrhuje přesunout do nového § 28b, který sjednocuje úpravu zrušení výběrového řízení, která byla dosud roztržena.

K bodu 22 (§ 28a až 28c):

Z důvodu flexibilnějšího obsazování služebních míst, pro která je systemizována nejvýše 9. platová třída (s výjimkou služebních míst představených) se v § 28a navrhuje zakotvit tzv. zjednodušené výběrové řízení. To přispěje ke zrychlení těchto výběrových řízení a ke snížení administrativní zátěže. Při obsazování služebních míst zařazených v rozsahu 5. až 9. platové třídy, tj. služebních míst, u kterých zákon o státní službě nepočítá s předpokladem vysokoškolského vzdělání, a nejví se tedy jako nutné provádět kvalifikovaný

výběr prostřednictvím výběrových komisí, se služebnímu orgánu před vyhlášením výběrového řízení poskytuje možnost stanovit, že pohovor před výběrovou komisí se neprovede. V takovém případě je posouzení vhodnosti žadatelů svěřeno (namísto výběrové komisi) přímo bezprostředně nadřízenému představenému, který (fakultativně) může pohovor nebo písemnou zkoušku provést. Nejvhodnějšího žadatele pak vybere služební orgán v písemné dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným z těch žadatelů, jejichž žádosti nebyly vyřazeny.

V § 28b a 28c se jedná o změnu navazující na celkové zpřesnění a zjednodušení právní úpravy, resp. procesu výběrových řízení. V souvislosti s výslovným vynětím výběrového řízení z řízení podle správního řádu, resp. z jeho části druhé a třetí dochází v § 28b k přesunu procesních pravidel týkajících se zrušení výběrového řízení do jednoho ustanovení, které by mělo zahrnovat všechny případy, kdy dochází ke zrušení výběrového řízení. Nad rámec dosavadní úpravy se navrhuje stanovit zrušení výběrového řízení ve vyjmenovaných případech ze zákona, neboť jde pouze o následek v tomto ustanovení uvedených skutečností, o nichž byli žadatelé náležitě informováni. Činit další úkon v dané souvislosti se tedy jeví jako nadbytečná administrativní zátěž. V § 28c dochází k přesunu procesních pravidel týkajících se vyrozumění o výsledku výběrového řízení dříve upraveného v § 164, tj. v části zákona týkajícího se řízení ve věcech služby. Ustanovení obdobně jako v dosavadní úpravě § 164 odst. 4 a 8 zákona o státní službě stanoví povinnost služebního orgánu vyrozumět žadatele o výsledku výběrového řízení. S ohledem na zrušení institutu námitek proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení je pak tento úkon možné pro všechny žadatele (úspěšné i neúspěšné) sjednotit do jednoho okamžiku. I tento nový postup pak odstraní řadu administrativní zátěže spojené s administrací výběrových řízení.

K bodům 23 a 24 (§ 42 odst. 1 a 2):

Nová úprava reaguje na zavedení doby určité (funkčního období) pro jmenování státních zaměstnanců na služební místo vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce, ředitele sekce nebo ředitele odboru a upravuje postup po úspěšném vykonání úřednické zkoušky těchto představených, kteří byli přijati do služebního poměru na dobu určitou podle § 29 odst. 1, tedy z důvodu, že do doby přijetí do služebního poměru úspěšně nevykonali úřednickou zkoušku. Podle nové úpravy má vedoucí služebního úřadu, vrchní ředitel sekce, ředitel sekce nebo ředitel odboru po úspěšném vykonání úřednické zkoušky nárok na změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou (případně na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení) a na jmenování na dosavadní služební místo představeného na dobu určitou stanovenou podle nové úpravy pro služební místo představeného v daném stupni řízení (případně na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení).

Stejný postup se podle dosavadní úpravy uplatňuje v případě státního zaměstnance jmenovaného na služební místo nejvyššího státního tajemníka, personálního ředitele sekce pro státní službu a státního tajemníka, neboť na tato služební místa představených byli státní zaměstnanci jmenováni na dobu určitou (funkční období) již podle dosavadní úpravy.

V případě státních zaměstnanců zařazených na služební místo nebo jmenovaných na služební místo vedoucího oddělení se úprava nemění. Tito státní zaměstnanci, kteří byli přijati do služebního poměru na dobu určitou podle § 29 odst. 1, budou mít i podle nové úpravy po úspěšném vykonání úřednické zkoušky nárok na změnu doby trvání služebního poměru na dobu neurčitou (případně na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení) a na zařazení na dosavadní služební místo nebo jmenování na dosavadní služební místo vedoucího oddělení na dobu neurčitou (případně na dobu určitou uvedenou v oznámení o vyhlášení výběrového řízení).

K bodu 25 (§ 51 odst. 1):

Výčet služebních míst představených, na jejichž obsazení se koná výběrové řízení vždy, je rozšířen o služební místa ředitelů odboru, a to ve snaze o dosažení jednotného postupu, kdy se výčet služebních míst představených, na jejichž obsazení se koná výběrové řízení vždy, týká všech představených jmenovaných na dobu určitou.

K bodu 26 (§ 51 odst. 3):

Úprava, podle které požaduje-li se pro účast ve výběrovém řízení na služební místo představeného praxe v uplynulém období, prodlužuje se toto období o dobu mateřské nebo rodičovské dovolené, se zrušuje pro nadbytečnost s ohledem na novou úpravu předpokladů pro účast ve výběrových řízení na obsazení volných služebních míst představených.

K bodu 27 (§ 51 odst. 4 až 6)

Úprava § 51 odst. 4, podle které osoba, která byla jmenována na služební místo představeného, se po dobu dalších 3 let od ukončení výkonu služby na daném služebním místě představeného považuje za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení uvedené v § 52 až 58 na služební místo představeného na stejný nebo nižší stupeň řízení, zakotvená v zákoně o státní službě za účelem využití zkušeností, které státní zaměstnanec získal na určitém stupni řízení, se zrušuje pro nadbytečnost s ohledem na otevření výběrových řízení a novou úpravu předpokladů pro účast ve výběrových řízení na obsazení volných služebních míst představených. V zájmu ochrany práv nabytých dosavadními představenými ji však bude možné na dosavadní představené aplikovat na základě přechodných ustanovení.

Úprava § 51 odst. 5 a 6, podle níž bylo možné představeného za stanovených podmínek jmenovat na jiné služební místo představeného ve stejném nebo nižším stupni řízení bez výběrového řízení, se zrušuje rovněž. Výběrová řízení budou flexibilnější a rychlejší než doposud a bude lze tedy plně vyhovět požadavku na kvalifikovaný výběr představených při významném posílení prvku transparentnosti, pokud jde o obsazování jejich služebních míst.

K bodu 28 (§ 52 odst. 1):

V návaznosti na body 4 až 9 se ve všech relevantních ustanoveních označení náměstka pro státní službu pojmově nahrazuje označením nejvyšší státní tajemník. Funkce nejvyššího státního tajemníka je nejvyšší funkcí v hierarchii státní služby, která odůvodňuje nejdelší funkční období a možnost opakování výkonu funkce, obzvláště s ohledem na strategické řízení a představování a zavádění koncepcí a vizí v oblasti státní služby. Proto je pro nejvyššího státního tajemníka nově stanovena možnost opakování šestiletého funkčního období.

K bodům 29 až 32, 34, 35, 37, 38 a 41 až 44 (§ 52 odst. 3 až 5, § 53 odst. 3 až 5, § 54 odst. 3 až 5, § 55 odst. 3 až 5, § 57 odst. 3 až 5, § 58 odst. 2 až 4):

Návrh vypouští úpravu druhých kol výběrových řízení na představené a rovněž jsou upraveny předpoklady pro účast ve výběrových řízení na obsazení volných služebních míst představených tak, aby byl v nejvyšší možné míře umožněn vstup do služby talentovaným odborníkům z jiných oblastí lidské činnosti.

Navrhovanou úpravu lze podpořit návrhem Zprávy 2018 European Semester: comments on the analytical part of the country report, v níž Evropská komise uvedla, že úprava v zákoně o státní službě je příčinou těžkopádného náboru státních zaměstnanců. V souladu s těmito připomínkami Evropské komise je tedy redukce počtu kol výběrových řízení

při současném zachování transparentních pravidel výběrových řízení vedených výběrovými komisemi posuzujícími odborné znalosti a dovednosti uchazečů. Řešení neohrozí princip transparentnosti státní služby. Služební místa budou obsazována na základě výběrových řízení, nebude-li uchazeč tím nejvhodnějším kandidátem, služební místo se neobsadí. Řešení přináší efektivnější a časově a administrativně méně náročný výběr nejvhodnějšího žadatele.

K bodům 33, 36 a 40 (§ 54 odst. 1, § 55 odst. 1 a § 57 odst. 1):

Podle dosavadní úpravy byli státní zaměstnanci na služební místo vedoucího služebního úřadu, náměstka pro řízení sekce (nově označovaného jako vrchního ředitele sekce) nebo ředitele sekce, ředitele odboru a vedoucího oddělení zásadně jmenováni na dobu neurčitou.

Podle nové úpravy jsou na služební místa vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele sekce a ředitele odboru jmenováni na dobu určitou stanovenou zákonem, a to na dobu 5 let.

Cílem nové úpravy je zvýšení flexibility ve státní službě a efektivitu jejího výkonu. Nová úprava přinese do státní služby prvek vnitřní konkurence, která bude motivovat představené k udržování či zvyšování úrovně výkonu služby. Nová úprava bude mít také pozitivní efekt na profesionalitu státní služby, neboť zvýšená mobilita zjednoduší kariérní postup.

Princip stability státní služby je novou úpravou oslaben, ale pouze v přiměřené míře, neboť státní zaměstnanci, jimž uplyne doba určitá, na kterou byli na služební místo představeného jmenováni, jsou oprávněni se do výběrového řízení na dané služební místo přihlásit, a i opakovaně na něm službu vykonávat. Princip stability ve státní službě je také zajištěn tím, že pokud byl státní zaměstnanec přijat do služebního poměru na dobu neurčitou, služební poměr uplynutím doby, na kterou byl jmenován na služební místo představeného, neskončí, nýbrž nadále trvá.

Zavedení funkčního období pro představené uvádí jako doporučení též zpráva z ex post hodnocení dopadů zákona o státní službě, v níž je uvedeno, že proces výběru představených je velmi neefektivní, a to z důvodu omezení přístupu osob působících mimo veřejný sektor na služební místa představených a z důvodu zbytečné uzavřenosti jednotlivých kol výběrových řízení na služební místa představených. Nová úprava tedy reaguje též na závěry a doporučení obsažená v této analýze.

K bodu 39 (§ 56):

Funkční období personálního ředitele sekce pro státní službu je nově pětileté s možností opakování. Personální ředitel sekce pro státní službu má obdobné postavení jako státní tajemník, neboť je služebním orgánem pro státní zaměstnance zařazené v sekci pro státní službu. Z toho důvodu navrhovaná úprava sladí délku a možnost opakování funkčního období personálního ředitele s funkčním obdobím státního tajemníka.

K bodu 45 (§ 62 odst. 1):

Jedná se o legislativně technickou změnu, jež reaguje na nedostatky aktuálního znění § 61 odst. 1.

Nová úprava doplňuje odkaz na § 61 odst. 1 písm. i), čímž rozšiřuje důvody pro zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů. Nově se zařazení mimo výkon služby vztahuje také na státního zaměstnance, který nemůže vykonávat službu na dosavadním služebním místě z důvodu, že přestal splňovat požadavek stanovený pro

služební místo jiným právním předpisem, nemůže-li být převeden na jiné služební místo, protože žádné vhodné není volné.

Nově se mimo výkon služby z organizačních důvodů zařadí rovněž státní zaměstnanec, který nemůže být v případech uvedených v § 75 odst. 2 zařazen na volné služební místo, protože žádné vhodné služební místo není volné. Tato změna reaguje na situaci, kdy je podle pravomocného rozhodnutí skončení služebního poměru nezákonné a státního zaměstnance není možné zařadit na jeho původní služební místo ani na jiné vhodné volné služební místo.

K bodu 46 (§ 75 odst. 1):

Navrhovaná úprava vyjadřuje přesněji stav poté, kdy pravomocné rozhodnutí o skončení služebního poměru bylo zrušeno pro nezákonnost. Dosavadní formulace, že státní zaměstnanec má nárok na plat ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o skončení služebního poměru, a to až do doby jeho zařazení k výkonu služby, působila interpretační potíže, a proto byla nahrazena formulací, že státní zaměstnanec má nárok na plat za dobu od neplatného skončení služebního poměru do doby zařazení k výkonu služby. Není tak pochyb, že státní zaměstnanec má nárok na plat, který mu v důsledku nezákonného skončení služebního poměru ušel.

K bodu 47 (§ 75 odst. 2):

Postup opětovného zařazení státního zaměstnance k výkonu služby v případě nezákonného skončení služebního poměru při nemožnosti zařadit jej na původní služební místo se omezuje na „domovský“ služební úřad, tedy ten služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonával službu před nezákonným skončením služebního poměru. Výslovně se stanovuje, že k výkonu služby na služební místo zařazené v nižší platové třídě lze státního zaměstnance zařadit jen s jeho souhlasem.

K bodu 48 (§ 84 odst. 2):

Vzhledem k tomu, že náměstek pro řízení sekce se od účinnosti navrhované úpravy stává vrchním ředitelem sekce a za náměstka člena vlády se bude považovat pouze tehdy, pokud tak stanoví příslušný člen vlády, vypouští se věta druhá odstavce 2, jejíž úprava je podrobněji rozpracována v § 9 odst. 8.

K bodu 49 (§ 94 odst. 2):

Navrhovaná úprava vypouští možnost příslušného člena vlády nebo vedoucího služebního úřadu podat podnět k zahájení kárného řízení z moci úřední v případě kárného provinění státního tajemníka – jedná se o legislativně-technickou změnu, která reaguje na skutečnost, že od účinnosti zákona č. 35/2019 Sb. státní tajemník neodpovídá za kárné provinění.

K bodu 50 (§ 108):

K odst. 1: Rozsah služebního volna k individuálním studijním účelům se snižuje z 6 na 5 dnů výkonu služby. Postavení státního zaměstnance tím však není zhoršeno, neboť je posílen nárok státního zaměstnance na čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům.

K odst. 2: Dosavadní úprava nevymezuje pojem „individuální studijní účely“, k nimž studijní volno státnímu zaměstnanci přísluší. Navrhovaná úprava tento nedostatek odstraňuje, když stanovuje, za jakým účelem lze služební volno k individuálním studijním účelům čerpat. Primárně by měl být tento institut užíván k získávání kompetence, tj. získávání nebo

zdokonalování znalostí a dovedností týkajících se služebního místa státního zaměstnance, oboru služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, a působnosti organizačního úřadu, v němž je služební místo zařazeno. Dále lze tento institut využít k přípravě na vykonání úřednické zkoušky pro obor služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, anebo na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady pro obor služby, který je stanoven pro služební místo zařazené v témže organizačním útvaru, v němž je zařazeno i služební místo státního zaměstnance.

K odst. 3: Nad rámec možností vymezených v odstavci 2 lze služební volno k individuálním studijním účelům čerpat také k získávání nebo zdokonalování odborných znalostí a dovedností v zájmu služebního úřadu a v zájmu státu anebo za účelem přípravy na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady i pro jiný obor služby, než je uveden v odstavci 2.

K odst. 4: Nově se zakotvuje nárok na čerpání studijního volna k individuálním studijním účelům tehdy, pokud je cílem čerpání získávání nebo zdokonalování znalostí a dovedností týkajících se služebního místa státního zaměstnance, oboru služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, a působnosti organizačního úřadu, v němž je služební místo zařazeno a dále je-li využíváno k přípravě na vykonání úřednické zkoušky pro obor služby, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, anebo na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady pro obor služby, který je stanoven pro služební místo zařazené v témže organizačním útvaru, v němž je zařazeno i služební místo státního zaměstnance. Podmínkou však je, že čerpání studijního volna nebrání řádné plnění úkolů služebního úřadu. S přihlédnutím k § 159 odst. 2 písm. g) dochází k terminologické úpravě, kdy služební orgán čerpání služebního volna k individuálním studijním účelům písemně nenařizuje, ale povoluje, přičemž o povolení čerpání studijního volna rozhoduje na základě žádosti státního zaměstnance.

K odst. 5: Jako nenárokové se ponechává čerpání studijního volna k individuálním studijním účelům, pokud je cílem čerpání získání kompetence, která je v zájmu služebního úřadu a v zájmu státu anebo za účelem přípravy na vykonání úřednické zkoušky na vlastní náklady i pro jiný obor služby, než je uveden v odstavci 2.

K odst. 6: Nově se navrhuje stanovit, že náklady vynaložené na dosažení individuálního studijního účelu nese státní zaměstnanec.

K bodu 51 (§ 114a):

Podle části druhé (Úprava platů a dalších požitků ústavních funkcionářů a některých pracovníků ústředních orgánů státní správy a dalších orgánů) článku V (Pracovníci) § 6 zákona č. 10/1993 Sb., mají vedoucí ústředních orgánů, náměstci ministrů a vedoucích ústředních orgánů právo na bezplatné používání služebního vozidla s přiděleným řidičem i bez něho k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k umožnění styku s rodinou a na bezplatné zřízení a používání jedné účastnické telefonní stanice k zajištění okamžité dosažitelnosti v pracovní i mimopracovní době.

Z hlediska dosavadní úpravy zákona o státní službě náleží výše uvedená naturální plnění vedoucímu služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, zástupci vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, podle zvláštního zákona, zástupci vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, podle § 9 odst. 7 zákona o státní službě nebo podle zákoníku práce, náměstkovi pro státní službu, státnímu tajemníkovi, náměstkovi člena vlády a náměstkovi pro řízení sekce.

V rámci navrhované úpravy jsou nároky na naturální plnění vrchních ředitelů sekcí (dosud náměstků pro řízení sekce) zachovány. Za účelem zpřehlednění se navrhuje výše uvedené nároky na naturální plnění týkající se nejvyššího státního tajemníka, státního tajemníka, vrchního ředitele sekce, vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním

úřadem, zástupce vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, podle § 9 odst. 7, podle zákoníku práce nebo podle jiného zákona, zapracovat přímo do textu zákona o státní službě.

K bodu 52 (§ 116 odst. 2):

Za účelem vyšší flexibility při využívání nástrojů sladování rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby se navrhuje rozšířit rozsah nástrojů sladování o možnost změny rozvržení služební doby. Tato změna umožní stanovení jiného začátku a konce služební doby nebo tzv. stlačený týden. Dále se navrhuje rozšířit množinu oprávněných osob, kterým je umožněno využít tento institut, o všechny státní zaměstnance, kteří pečují o dítě, které dosud nedosáhlo věku 15 let a dále o státní zaměstnance, kteří pečují o osobu blízkou, která potřebuje značnou péči nebo pomoc ze závažného zdravotního důvodu (tedy nikoliv pouze o osobu závislou).

K bodu 53 (§ 117)

K odst. 1: Dosud není na uzavření dohody o výkonu služby z jiného místa právní nárok. Podle navrhované úpravy, nejde-li o výkon činností, u kterých výkon služby z jiného místa nelze sjednat, a nebrání-li tomu řádné plnění úkolů služebního úřadu, bude mít nárok na uzavření dohody z jiného místa skupina státních zaměstnanců vymezených v § 116 odst. 2 zákona o státní službě.

K odst. 2: Vzhledem k tomu, že o uzavření dohody o výkonu služby z jiného místa se nevede řízení ve věcech služby, stanoví se, že uzavírání dohod o výkonu služby z jiného místa může služební orgán přenést služebním předpisem na představené.

K odst. 3: V důsledku navrhovaných změn v § 117 odst. 2 se vypouští dosavadní úprava. Nově se stanovují náležitosti, které musí být obsahem dohody o výkonu služby z jiného místa. Obsahem dohody o výkonu služby z jiného místa musí být údaje o jiném místě výkonu služby, časovém rozsahu, ve kterém bude státní zaměstnanec vykonávat službu z jiného místa, rozvržení směn při výkonu služby z jiného místa a o době trvání dohody.

K odst. 4: Dosavadní úprava se nahrazuje stanovením požadavku, aby pracoviště v jiném místě výkonu služby splňovalo podmínky bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu služby.

K odst. 5: Nově se stanovuje možnost písemně vypovědět dohodu výkonu služby z jiného místa, a to jednak ze strany služebního orgánu, jednak ze strany státního zaměstnance, z jakéhokoli důvodu nebo bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí 5 dnů a počíná běžet dnem následujícím po dni doručení výpovědi.

K bodům 54 až 56 (§ 156 odst. 2 až 4):

V návaznosti na oddělení politické a odborné linie řízení služebních úřadů dochází ke změnám v osobách hodnotitelů vedoucích služebních úřadů, státních tajemníků a vrchních ředitelů sekcí a změny v jejich spolupráci, kdy projednání je nahrazeno součinností. Inspirací je původní znění zákona o státní službě a praktické zkušenosti ze služebního hodnocení v uplynulých letech.

Podle navrhované úpravy služební hodnocení vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, provede pověřený člen vlády v součinnosti s nejvyšším státním tajemníkem. Služební hodnocení vedoucího služebního úřadu, který je bezprostředně podřízen ministerstvu, provede příslušný člen vlády v součinnosti se státním tajemníkem.

Služební hodnocení státního tajemníka provede nejvyšší státní tajemník v součinnosti s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády.

Služební hodnocení vrchního ředitele sekce provede státní tajemník v součinnosti s příslušným členem vlády nebo s vedoucím Úřadu vlády.

K bodům 57 až 62 [§ 159 odst. 1 písm. j), odst. 2 úvodní části a písm. j) až m)]:

Z množiny případů rozhodování, o kterých se vede řízení ve věcech služby, se vypouští jmenování a odvolávání členem výběrové komise a navrhuje se jej zařadit mezi případy, o kterých se řízení ve věcech služby nevede. Navržené řešení by mělo přispět ke snížení časové a administrativní náročnosti organizace a procesu výběrových řízení.

Za účelem zdůraznění, že ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení o správním řízení se nevztahují na množinu případů vymezených v § 159 odst. 2, se z první věty vypouští slova „rozhodování o“. V návaznosti na tuto změnu se provádí stylistické úpravy textu.

K bodu 63 (§ 164):

Vzhledem k vynětí výběrového řízení, jakož i jmenování členů výběrové komise z rozhodování ve věcech služby, kdy se již nepoužije část druhá a třetí správního řádu, není účelné, aby byla zvláštní ustanovení o výběrovém řízení systematicky zařazena v hlavě druhé, části desáté zákona o státní službě. Z tohoto důvodu se navrhuje § 164 zrušit, přičemž relevantní úprava byla zachována v § 24 a násl.

K bodu 64 (§ 173 odst. 2):

Navrhuje se vypustit, že člen vlády může mít nejvýše 2 náměstky člena vlády. Tím se ruší limit v počtu náměstků člena vlády. Počet náměstků člena vlády není přesně stanoven, je v čase proměnlivý podle rozhodnutí člena vlády v závislosti na jeho aktuálních potřebách a potřebách ministerstva a objemu úkolů.

K čl. II

K bodu 1.

Bez ohledu na provedené změny v označení, kdy dosavadního náměstek pro státní službu se nově označuje jako nejvyšší státní tajemník, je zachována kontinuita v obsazení tohoto služebního místa. Dosavadní náměstek ministra vnitra pro státní službu je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nejvyšším státním tajemníkem.

K bodu 2.

Bez ohledu na provedené změny v označení, kdy dosavadní náměstek pro řízení sekce se nově označuje jako vrchní ředitel sekce, je zachována kontinuita v obsazení tohoto služebního místa. Dosavadní náměstek pro řízení sekce je ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vrchním ředitelem sekce.

K bodu 3.

Přechodné ustanovení reaguje na změnu v označení, kdy dosavadní náměstek pro státní službu se nově označuje jako nejvyšší státní tajemník. Z tohoto důvodu se stanovuje, že dosavadní služební předpisy vydané náměstkem ministra vnitra pro státní službu se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považují za služební předpisy vydané nejvyšším státním tajemníkem.

K bodu 4.

Přechodné ustanovení reaguje na zavedení doby určité pro jmenování na služební

místo vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele sekce, personálního ředitele sekce pro státní službu a ředitele odboru a upravuje způsob, jak se doba určitá nově uplatní u stávajících představených, kteří byli podle dosavadní právní úpravy jmenováni nebo převedeni na služební místo představeného buď na dobu neurčitou, nebo sice na dobu určitou, ale vymezenou na dobu delší, než je doba určitá stanovená novou úpravou pro výkon služby na služebním místě představeného v daném stupni řízení.

Podle přechodného ustanovení platí, že u dosavadních představených na shora uvedených služebních místech je dnem počátku běhu jejich funkčního období den, kdy byli na dosavadní služební místo představeného jmenováni, přičemž funkční období skončí nejdříve dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona. Dosavadní představení na shora uvedených služebních místech mohou vykonávat službu nejdéle do doby, než bude služební místo obsazeno postupem podle navrhovaného zákona, nejdéle však 12 měsíců ode dne skončení funkčního období, jde-li o vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele sekce, a 18 měsíců, jde-li o personálního ředitele sekce pro státní službu nebo ředitele odboru.

V případě obsazování služebního místa vedoucího služebního úřadu, vrchního ředitele sekce nebo ředitele sekce, personálního ředitele sekce pro státní službu a ředitele odboru postupem podle navrhovaného zákona nejde o plošné přesoutěžení. Výběrová řízení je nezbytné vyhlášovat postupně a uvážlivě, přičemž harmonogram je na odpovědnosti služebních orgánů, resp. členů vlády.

K bodu 5.

V rámci navrhované úpravy výběrových řízení na obsazení volných služebních míst představených dochází k zásadním hmotněprávním změnám, proto je vhodné probíhající výběrová řízení zrušit a vyhlásit nová podle nové úpravy. U ostatních probíhajících výběrových řízení (na obsazení služebních míst řadových státních zaměstnanců) k zásadním změnám nedochází, proto se probíhající výběrová řízení dokončí podle dosavadní úpravy.

K bodu 6.

Za účelem využití zkušeností, které státní zaměstnanec získal na určitém stupni řízení, se zakotvuje fikce, že osoba, která byla v minulosti jmenována na služební místo představeného, se po dobu dalších 3 let od ukončení výkonu služby na daném služebním místě představeného považuje za osobu splňující předpoklady pro účast ve výběrovém řízení uvedené v § 52 až 58 na služební místo představeného na stejný nebo nižší stupeň řízení. Fikce splnění předpokladu účasti ve výběrovém řízení na služební místo představeného se neuplatní v případech, kdy s přihlédnutím k důvodům, pro které služební poměr skončil, to nelze považovat za žádoucí.

K čl. III

Nabytí účinnosti zákona se navrhuje k 01. 01. 2023.

V Praze, dne 12. 5. 2022

Předkladatelé:

Marek Benda v. r.
Marek Výborný v. r.
Jan Jakob v. r.

Josef Cogan v. r.
Jakub Michálek v. r.